

skal til, for at Straffen kan blive affrækkende paa den ene Side, forbedrende paa den anden og sikkrende for Samsundet paa den tredie Side. Men Alt dette er incommensurable Størrelser, som ikke paa denne Maade kunne bestemmes. Man har troet at finde bag ved Alt dette en Videnskab, som i Virkeligheden ikke eksisterer; der ligger bag ved dette megen Viden, men ingen Videnskab. Der ligger en Tid for, hvori man maa komme til noget Andet. Det gaaer an i det Hele at sige, at en Mand er saa farlig for Samsundet, at man ikke mere kan overlade ham til at være fuldt fri eller paa nogen Maade fri i Samsundet, men det kan ikke ligge i den menneskelige Indsigts Natur at sige forud, paa hvor lang Tid han skal være usri. Man maa aarlig stadig bedømme, hvilken Grad af Frihed den Vedkommende kan have, og det ligger i den borgerlige Friheds Krav, at saadanne Bestemmelser maae komme. Men dette er Noget, som jeg ikke engang kan tænke mig kunde forsøges i dette Dieblis, og jeg indrømmer, at det Forslag, som her foreligger, i alt Væsentligt synes at fyldestgjøre, hvad man for Tiden kan fordrø, og det saa meget, at det vilde være stor Skade, om vi paa Grund af en langtrukken Forhandling ikke kom til at faae det, som det er, selv om det kunde blive noget Bedre.

Der er et Par Punkter, som jeg, skjøndt jeg selv ikke tænker paa at prøve paa at rette dem, skal henlede mere kyndige Mænds Opmærksomhed paa, om de endnu kunne rettes. Det ene er — jeg veed, at det findes paa andre Steder, men det burde dog maastee ogsaa findes her — hvilken Indflydelse de forskjellige Straffe udøve paa en Mands Stilling i det borgerlige Selskab, om en Mand i Tugthuset kan bestyre sin Formue selv, hvilken Grad af borgerlig Selvstændighed der bliver tilbage under de forskjellige Straffearter. Det er Bestemmelser, som findes i de forskjellige Lovgivninger, og jeg er ogsaa overbevist om eller troer at vide, at der hos os er forskjellige Bestemmelser derom; men paa den anden Side troer jeg ogsaa at vide,

at man her i Forbedringshuset har haft virkelig velhavende Folk, som levede paa Forbedringshusets Regning. Jeg kan nu ikke see rettere, end at naar det er formuende Folk, man sætter ind i Forbedringshuset, saa kan man idetmindste forlange af dem, at de betale deres egen Forpleining. Der maa altsaa være, og jeg troer ogsaa, at der maatte findes her i Lovens visse Bestemmelser om, hvorledes saadanne Personers Stilling i de borgerlige Forhold skal være. — Det synes mig ogsaa, at der under Erstatningscapitlet her savnes Adskilligt, blandt Andet en vigtig Erstatningsart, som er omtalt her før. Vi have seet hyppigt her i Landet uheldige Dtringer af politisk Fanatisme, vi have seet endnu hyppigere uheldige, meget uheldige Dtringer af religiøs Fanatisme, at Samlinger af Folk med Overlæg ere trængte ind i religiøse Forsamlinger, have ikke alene forstyrret deres Væren, men slaaet deres Meubler itu etc., uden at det er lykkes at paagribe nogen Enkelt. Nu vil jeg prøve paa at foreslaae en Artikel indført i Loven, som gaaer løs paa, at al Erstatning for den Skade, der skeer ved Dpløb, skal betales af den Commune, hvor det skeer. Det er et Forbedringsmiddel, som al Verden veed ikke vil svigte, et Mittel til at forhindre Optøier af uvorne Børn, Tjenestefolk, Meeborgere, og der bliver derved en Gjensidighed i Opdragelsen, som er overmaade gavnlig. — Der har her været bragt paa Bane et Spørgsmaal, som paa en vis Maade er et af de allerbehageligste at udtale sig om; det er Affsaffelsen af Dødsstraffen. Det giver unægtelig et Slags Tilfredsstillelse at kunne haabe, at dette Barbari, at tage Livet af et Menneste, kan høre op, og hvad mig personlig angaaer, skulde jeg være meget tilbøielig til at stemme derfor, saafremt Regjeringen var fremkommen med et Forslag om Affsaffelsen af Dødsstraffen. Men saalænge Regjeringen, der er den, som skal værge om Samsundet, ikke selv har Hjerte til at kunne sige: „Jeg troer, jeg kan værge om Samsundet uden at have Adgang til at benytte Dødsstraffen“, troer jeg, vi gjøre Uret i at nægte